త్రివేణి

తురగా జానకీరాణి

"సిగ్గు లేకపోతేసరి మనకి ఉత్తరం రాయడానికి! — మీరు అసలు మనుష్యులు కారమ్మా!" గబగబ చొక్కా తొడుక్కొని గుండీలైనా పెట్టుకోకుండా డాబామీదకి వెళ్ళిపోయాడు సుందరం. మనస్సు ఉడికిపోతోంది. డాబామీద వీచే చల్లగాలి ఆ తాపాన్ని అణచలేదు. పిట్టగోడ నానుకుని నిలబడి, చేతులతో తల పట్టుకున్నాడు. ఆడదై వుండికూడా అమ్మకి అర్థంకాదే యీబాధ. "మా అక్కనిచ్చి పెళ్ళి సేస్తాము, గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించండి." అని పదేళ్ళ క్రితం కుటుంబరావుని బ్రతిమాలి తీసుకొచ్చినవాడు తను. మంగళ వాయిద్యాలు భోరుమని మ్రోగుతోంటే పుస్తె కట్టిన ఆ బావ ఎంత తేలిగ్గా బంధం త్రెంపేసుకున్నాడు! అతను యీ పనిచేసి ఏడాది కూడా లేదు

"నువ్వు నాకు బావవి కావు. నేను నీకు మరిదిని కాను. మా అక్కయ్యని పంపేయి. మాకేమీ ఆమె బరువుకాదు." అని తను బావ రెండోపెళ్ళి చేసుకుంటున్ననాడే వ్రాశాడు.

"అయ్యో, కాపురం వదులుకుని ఆడేల్లా వస్తుందిరా!" అన్నది అమ్మ.

"ఎవరిదమ్మా కాపురం? అక్కయ్యదా. ఆ వచ్చే ఆవిడదా?" అని అతను కస్సుమన్నాడు. అమ్మ కళ్ళల్లో నీరు తిరిగింది.

విశాలకి పెళ్ళయి పదేళ్ళయినా పిల్లలు పుట్టలేదు. యిక పుట్టరని డాక్టర్లు తేల్చారు మరో పెళ్ళి చేసుకోమని కుటుంబరావు యింట్లో వాళ్ళంతా పోరు మొదలెట్టి నాలుగేళ్ళయింది. రెండేళ్ళ క్రితం విశాల పుట్టింటికి వచ్చినప్పుడు అమ్మకి, నాన్నకి ఆ మాట చెప్పుకుని ఏడిచింది. సుందరం యీ సంగతి వినగానే యింట్లో పెద్దవాదన వేసుకున్నాడు.

"ఆయన రూలు ప్రకారం చేసుకో వచ్చుట కదా?" అన్నది విశాల. ఆమె విశాల నయనాల్లో మెరిసే ఆమాయ

కత్వం, నిండిన నీరు చూసి సుందరం గుండె పగిలిపోయింది.

"ఏం, పిల్లలు లేకపోతే? ఎవరినైనా పెంచుకోవచ్చుగా? మళ్ళీ పెళ్ళి ఎలా చేసుకుంటాడో నేను చూస్తాను." అన్నాడతను.

అంతవరకూ మాటాడకుండా భోంచేస్తున్న నాన్న, సుందరం కంఠములో తీవ్రతకి తలెత్తి చూశారు. "ఏం నాన్నా! వూరుకుంటారు? నట్టేట్లో వదిలేయమనేనా అయిదువేలు కట్నం పోసి పెళ్ళిచేసింది? తన సుఖం తను చూసుకుంటాడా ఆ పెద్ద మనిషి?" అన్నాడు సుందరం.

"ఏం చేస్తాంరా మనం?" అన్నాడు నాన్న. పెళ్ళి ఆపేద్దామనీ, పిల్లని ఎవరిస్తారో చూస్తాననీ ఎన్నో ఆవేశంగా, అన్నాడు సుందరం. అసలు మనిషి, అక్కయ్యే నీళ్ళు కారిపోతోంటే తనేం చేయగలడు? పెళ్ళి జరుగుతున్ననాడు అంతా తెలిసి వెళ్ళాక, అక్కయ్య ఆ కొంపలో ఒక్కత్తే ఎల్లావుందో వూహించుకోలేకపోయాడు సుందరం.

"వెళ్ళి తీసుకొచ్చేస్తాను మా అక్కయ్యను. నేను ఆజన్మాంతం చూసుకుంటా." అని గొంతు చించుకున్నాడు. ఆమె రాదు, అతను పంపడు. అమ్మ, నాన్న అక్కని తీసుకురావడానికి వప్పుకోరు. ఏం చేయాలి? ఏం చేయాలి? అని ఈ చిక్కుముడిలో పడి గిలగిలలాడాడు సుందరం. పెళ్ళయిన తర్వాత పదినెలల తర్వాత యీనాడు ఉత్తరం వచ్చింది బావదగ్గర్నించి. పండక్కి విశాల వస్తుంది తీసుకెళ్ళమని. అక్కయ్య ఆ యింట్లో ఎల్లా బ్రతుకుతోందో వూహించనైనా వూహించలేరా అమ్మ, నాన్న? సంక్రాంతి పండక్కి ఆయన తన క్రొత్త అత్తారింటికి వెడతాడుట. అందుకు అక్కయ్యని తను తీసుకురావాలి. వెళ్ళేవాడు వెళ్ళవచ్చుగా, అక్కయ్య సంగతి తనకెందుకు?

తల దిమ్ముగా ఉంది. తనేమీ చేయలేని నిస్సహాయుడు. కాళ్ళుచేతులు తన్నుకుంటూ గుక్కపెట్టి ఏడిచే పసివాడు ఎంత నిస్సహాయుడో తనూ అంతే. చీకటిపడింది. నల్లగా వుంది రాత్రి. రివ్వుమని చల్లనిగాలి వచ్చి వీపుని తాకుతోంటే క్రిందికి దిగి వచ్చాడు.

అమ్మ వసారాలో మంచంమీద పడుకునుంది, గదివేపు తిరిగి. సుందరం అడుగుల చప్పుడుకి ఆమె ఇటు తిరిగింది. "నాన్నగారు సినిమాకి వెళ్ళారు. నువ్వు అన్నానికి వస్తావా?" అన్నది.

"నాకు తినాలని లేదమ్మా!" అని వీధిగదిలోకి వెళ్ళి పేపరు తీసుకున్నాడు.

కాస్సేపటికి అమ్మ అక్కడికి వచ్చింది. "తినేద్దాం, రారాదూ? పనైపోతుంది," అన్నది.

"నేను తినను." అన్నాడు సుందరం పేపరులోకే చూస్తూ.

ఆమె కొంచెం ఆగి, "తెల్లారు ఝామున వెడతావా మరి - ఎల్లుండేగా పండగ?" అన్నది.

సుందరం తలెత్తి చూశాడు. "నేను వెళ్ళలేనమ్మా ఆ యింటికి!" అన్నాడు. అమ్మకి అర్థం ఔతుంది - తను ఎందుకు వెళ్ళలేడో.

"వాళ్ళు ముందే వెళ్ళివుంటారు - క్రొత్త పెళ్ళికొడుకుగా" అన్నదామె. మనస్సులో బాధపడే అంటుందో లేక పోతే వూరికినే అంటుందో యిల్లాంటి మాటలు తెలియదు. మనస్సుని మెలి పెట్టే మాటలు లోపలే దాచుకోవాలిగానీ, ఎల్లా అనేస్తుంది బయటికి? దిగులుగా వుండే విషయాలు, పైకి అంటే దుఃఖం వస్తుంది. బావ క్రొత్త పెళ్ళికొడుకులా ఆమెతో కలిసి అత్తారింటికి కులుకుతూ ప్రయాణమవడం వూహించుకుంటే పట్ట లేని అసహ్యం వచ్చింది సుందరానికి. "అక్కయ్యని తీసుకెళ్ళమని యీయన పురమాయింపు దేనికి? తను వ్రాయ లేదూ?" అన్నాడు.

అమ్మ ముఖం చిట్లించింది. "అన్నిం టికీ ఏదో ఒక రంధి లేనిది సీతో ఏపనీ కాదు - అయిపోయిందానికి ఏం చేస్తాం మవ్వూ నేనూ యిప్పుడు?" అని లోపలికి వెళ్ళి పోయింది. సుందరం పేపరు అక్కడే పడేసి, తలుపు జేరవేసి బయటికి వెళ్ళాడు. శారద అయినా వుంటే మనస్సు ఎంత బాగుండకపోయినా యింట్లో ఉండాలనిపిస్తుంది. ఆమె పుట్టిం టికి వెళ్ళి పదిరోజులు కావస్తోంది.

తిరిగి తిరిగి తొమ్మిదయ్యే సరికి యింటికి చేరుకున్నాడు. నాన్న వచ్చాక భోజనానికి కూర్చున్నారు. 'వెళ్ళి దాన్ని తీసుకురావూ?' అని ఆయన అడగ లేదు. సినిమా కబుర్లు చెబుతోంటే అమ్మ వింటూ కూర్చుంది. మళ్ళీ ముందు గదిలోకి వచ్చి కూర్చుని పేపరు పుచ్చుకున్నాడు సుందరం. నాన్నకూడా వచ్చి పక్కకుర్చీలో, శాలువ కప్పుకుని అక్కడే కూర్చు న్నారు.

అమ్మ వచ్చింది లోపల్నించి. "ఏమండీ, వాడు వెళ్ళడుట. పోనీ మీరే వెళ్ళి విశాలని తీసుకురారాదూ?" అన్నది అమ్మ.

"ఏం - శారద అక్కడికి నిన్ను రమ్మని వ్రాసిందా పండక్కి?" అన్నారు నాన్న సుందరాన్ని చూసి.

"లేదు."

"మరింకేమి - వెళ్ళి తీసుకురా రాదూ?" అన్నది అమ్మ.

"ఎందుకే, వాడు వెళ్ళనంటూంటే అంత గోల చేస్తావు? ఊరుకోలేవూ?" అన్నాడు నాన్న విసుగ్గా.

అమ్మ ముఖంవేపు చూశాడు సుంద రం. ఆమె చాలా చిన్నబుచ్చుకుంది. మరుక్షణం ఏడుపు బిగబట్టుకుంటూ, "పండుగపూట ఆ దిక్కుమాలిన

కొంపలో ఒక్కతీ ఎల్లా ఉంటుందండీ! కన్నకడుపు కనక యింత ప్రతిమాలు తున్నాను - ఆ మహామారికి అన్ని ముచ్చట్లూ తీరుతాయి, రెండో పెళ్ళయినా." అన్నది. అమె గుమ్మం మీద కూలబడి ఏడుస్తోంటే, నాన్న గొంతులో దుఃఖం దిగమ్రింగారు. సుందరం తల వంచుకున్నాడు.

తెల్లారుఝామున రైలుకి సుందరం వెళ్ళలేదు.

*. * *

—వెలకిల్లా పడుకుని నక్షత్రాలు చూస్తున్నాడు సుందరం. గాలికి ప్రాణం లేచి వస్తోంది మెట్లమీద శారద అడుగుల చప్పుడు వినిపించి, తలదగ్గర వున్న లైటు వెలిగించా డతను. ఆమె వచ్చి ఎదురు మంచంమీద కూర్చుంది. "లైటు ఆర్పేద్దురూ - కళ్ళల్లోకి వస్తోంది." అన్నది. అతను ఆమెవంకే చూస్తూండి పోయాడు. పుట్టింట్లోవున్న యీ మూడు నెల్లల్లో ఆమె వళ్ళుచేసింది. జడవిప్పి పాయలు మళ్ళీ అల్లుకుంటోం దామె. అల్లుకోవటం ఆపి, "వదినగారిని తీసుకురావడానికి మీరు వెళ్ళనన్నారా ?'' అన్నది.

సుందరం మాట్లాడకపోయేసరికి, "అత్తయ్య చాలా బాధపడుతున్నారు," అన్నది.

"అంత బాధపడే మనిషి పెళ్ళి కెందుకు వప్పుకుంది ?''

"ఈవిడ వప్పుకోకపోతే మాత్రం ఆగుతుందేమిటండీ? ఆయనంతగా చేసుకోవాలని ఉబలాట పడుతుంటే ఎవరు ఆపగలరు ?'' అన్నది శారద. కొంచెం ఆగి, "అత్తయ్య మధ్యాహ్నం ఏడుస్తూ కూర్చున్నారు పాపం - వదినగారికి జ్వరంగా వుందని ఉత్తరం వచ్చింది. మీరు వెళ్ళరండి నా మాట విని," అన్నది.

రెప్ప వేయకుండా ఆమెవేపే చూస్తూండిపోయిన సుందరం నిట్టూర్చాడు. "నువ్వు చెప్పు శారదా - వ మనిషి యింట్లో తన భర్తతో మెలిసి తిరుగుతోంటే ఆడదా ఎల్లా వుంటుంది ?" అని ఆ

శారద. తలవంచుకుని వేలికి మెలిపెడుతోంది.

"చెప్పవేం శారదా ? కా రైనా పరాయిమగవాడితో నువ్వు .. డితేనే నాలో కలుక్కుమనే యీర్ష్య బయలుదేరుతుంది. అల్లాంటిది, జీవితాంతం నీకు తోడునీడగా వుంటానని మాట యిచ్చిన మనిషి పరాయిగా అయిపోతే మనస్సు ఎంత దహించుకుపోతుంది ? ఇంత వూహించుకునే నేను అక్కయ్య అక్కడ ఉండడం సహించలేకపోతున్నాను. కళాకాంతుల్లేని ఆమె ముఖం చూడలేను," అన్నా డతను.

శారద కళ్ళెత్తి చూసింది, "ఆయన్ని చేసుకోవడానికి సిద్ధపడిన ఆ మనిషికి

కా స్తయినా బాధ అనిపించదాండీ, తోటి ఆడదానికి అన్యాయం చేస్తున్నానని?" అన్నది.

శారద చెప్పింది నిజం. రెండో పెళ్ళి చేసుకున్న ఆ అమ్మాయికి (కనకానికి) మనస్సనేది వుంటే యీ పెళ్ళికి వప్పకునేది కాదు. పాషాణంలాంటి మనస్సు కనుకే చేసుకోగలిగింది. ఇంత నిర్దయగా కర్కోటకంగా ఎల్లా వుంటారు ఆడవాళ్ళు! అతను ఇంకేమీ మాట్లాడకుండా వెనక్కితిరిగి పడుకున్నాడు.

శారద లేచివచ్చి అతని ఒంటిమీద ...సింది, "మీరు మనస్సు పాడు ...డి, ఎవరి రాతలు ఎల్లా వుంటే ...తాయి." అన్నది.

*   *

...లకి మామూలు జ్వరం ...ఫాయిడ్ అని బావ వుత్తరం ...డు. దానిలో-వచ్చి చూడండన్న ముక్కలేదు. "ఆ కనకమ్మ తల్లి రాయొద్దని వుంటుంది. టైఫాయిడంటే మాటలా? ఎల్లావుందో!" అంటూ అమ్మ గోలగోల చేసింది.

కానీ-ఒకరు వెళ్ళమనే అవసరం లేకుండానే సుందరం బట్టలు సర్దుకోవటం ఆరంభించాడు.

"తీసుకు వస్తావురా దాన్ని?" అన డిగింది అమ్మ.

"తెలియదమ్మా-చూడాలి" అన్నాడు "పోనీ శారదని నాతో తీసుకెళ్ళనా?" అన్నాడు ఆ తర్వాత. తను ఒక్కడూ వెళ్ళి ఆ సంసారాన్ని చూడలేడు.

అక్కయ్యమీద జాలి, బావమీద కోపం రెండూ సుందరానికి మనస్సులో పెనవేసుకునిపోయినాయి. అంతకంటే ఎక్కువగా ఆ మూఢ మనిషంటే అసహ్యం సుడులు తిరుగుతోంది.

—రైలు చేరేసరికి ప్రొద్దున్న పదిన్నరయింది. బండి మలుపుతిరిగి ఆ వీధిలోకి వెడుతోంటే సుందరం ముఖం వంక చూచింది శారద. వంట్లో నెత్తురు లేని మనిషిలా, వెలితిగా వీధిలోని ఇళ్ళ వంక చూస్తున్నాడతను. ఆమెకీ కలతగానే వుంది - అక్కడ అతను ఎదుర్కోబోయే సన్నివేశాన్ని గురించి.

ఇంట్లో సామాను దింపుకుంటోంటే ఎక్కడా మనిషి అలికిడే వినబడక సుందరం గుండెలు గుబగుబ కొట్టుకున్నాయి. ముందు గదిలో చెప్పులు వదిలి లోపలికి వెళ్ళాడు. మంచంమీద అక్కయ్య నిద్రపోతోంది. చెంపలు ఎర్రగా ఎండిపోయినట్లు వున్నాయి. మెడదగ్గర ఎముకలు కనపడుతున్నాయి. కిటికీప్రక్కన వున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. శారద మెల్లిగా, "లోపలికి వెళ్ళి చూడనా? మీ బావగారు లేనట్లున్నారు." అన్నది. అత నేమీ అనలేదు. ఆమె లోపలికి వెళ్ళింది.

వంటింట్లో ఆమెతో (కనకంతో) మాట్లాడుతోంది శారద. రెండునిముషా

లకి శారద యివతలికి వచ్చింది. "నూట మూడు వుంటోందిట. ఫరవాలేదన్నారుట డాక్టరు. బావ ఆఫీసుకి వెళ్ళారు.'' అన్నది.

''ఎవరో, డాక్టరు - కనుక్కోవాలి. కదిలించ వచ్చునంటే ఫస్టు క్లాసులో నైనాసరే తీసుకెళ్ళిపోదాం,'' అన్నాడు సుందరం. బావ యీమె గతికి యీమెని వదిలేసి ఆఫీసుకి వెళ్ళాడన్నమాట.

మట్టెల చప్పుడు వినబడింది. చెంబు నీళ్ళు తెచ్చి గుమ్మదగ్గర పెట్టి నిలబడింది ఆమె-తలెత్తి చూశాడు సుందరం. ఈ అమ్మాయి అన్నమాట కనకం అంటే. ఆమె ఒక్కనిముషం నిలబడి అవతలికి వెళ్ళిన తర్వాత లేచి చెంబు తీసుకున్నాడు సుందరం

కాస్సేపటికి శారద లోపలికి వెళ్ళి కాఫీ తెచ్చింది-"లోపలి గదిలోకి వెడదాం రండి-వదినగారు లేస్తారేమో!" అన్నది. లోపలికి వెళ్ళి కాఫీ త్రాగి, సామాను ఆ గదిలో పెట్టాడు అతను.

''చిన్నదేనండీ ఆవిడ. మీ బావ నిన్నటివరకూ సెలవుమీదే వున్నారుట. పూర్తిగా తగ్గేసరికి ఇంకో రెండువారాలవుతుందంటే యీవేళనుంచే ఆఫీసుకి వెడుతున్నారుట." అన్నది శారద.

''మనం వచ్చామేమిటని ఆశ్చర్యపోయిందా?" అన్నాడు సుందరం.

''ఏమోమరి. ఏమీ తేలడంలేదు పైకి," అని ఖాళీగ్లాసులు రెండూ తీసుకుని లోపలికి వెళ్ళింది శారద.

అక్కయ్య లేచిందేమోనని మళ్ళీ ఆమె పడుకున్న గదిలోకి వెళ్ళాడు సుందరం. ఆమె లేవలేదు. కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. లేవగానే ఆమె ముఖం చూస్తే? ఈ బాధనంతనీ నువ్వొక్కతెవే భరించు అని దూరంగా ఎడారిలో వదిలివేసినట్లు ఆమెని యిన్నాళ్ళూ తామంతా చూడకుండా ఉండిపోయారు.

కళ్ళుమూసుకున్నాడతను. గాజులు, మట్టెలు చప్పుడై, వద్దనుకుంటూనే కళ్లు తెరిచాడు. కనకం కిటికీలోంచి ఒక బత్తాయిపండు, గాజు గ్లాసు తీసుకుంటోంది. మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నాడు అతను. ఆమెవెళ్ళిన కాస్సేపటికి శారద వచ్చింది. "పదండి. స్నానం చేద్దురుగాని," అన్నది.

అతను స్నానంచేసి, తిరిగివచ్చేసరికి విశాల నిద్రలేచింది. కనకం ప్రక్కన కుర్చీమీద కూర్చుని చంచాతో పండురసం ఆమె నోట్లో పోస్తోంది. సుందరం వెళ్ళగానే రసంపోస్తున్నదల్లా ఆపేసి లేచి నిలబడింది.

విశాల తమ్ముడివంక చూసింది - ఆమె కళ్ళలో చిక్కని చీకటిలాంటి అనుభవం కనబడింది సుందరానికి. ముక్కు ఎర్రబడి ఆమె కళ్ళల్లోంచి నీరు కారసాగింది. సుందరం ఆమె మంచం దగ్గరగా వెళ్ళి చేయిపట్టుకున్నాడు. కాలి

పోతోంది వళ్ళు. జుట్టుమీదకు కారే కన్నీళ్ళని దుప్పటి అంచుతో తుడిచాడు. ఒక్క నిముషమైనాక తమాయించుకుని, కనకంవేపు చూశాడు. ఆమె తల వంచుకునుంది - ఒక్క క్షణం ఆగి గ్లాసు కుర్చీ ప్రక్కనపెట్టి గదిలోంచి కదిలింది.

విశాల ప్రక్కనే ఆ కుర్చీమీద కూర్చుని "ఎల్లావుంది అక్కయ్యా?" అన్నాడు. ఆమె ఏదో అన్నదిగానీ, దుఃఖంతో మూసుకుపోయిన కంఠం లోంచి ధ్వని రాలేదు. కనకం తన ప్రక్కన పెట్టివెళ్ళిన గ్లాసు తీసుకుని, ఆమె నోట్లో రెండుచెంచాలు పోశాడు.

"బావ పుత్తరం వ్రాశారా?" అన్నది. "ఔను, శారదకూడా వచ్చింది. స్నానం చేస్తోంది,'' అన్నా డతను.

"ఆఫీసుకి వెళ్ళిపోయా డటకదా, పగలంతా నీ కెల్లాగుమరి?" అనకూడ దనుకుంటూనే, అక్కసు పట్టలేక అనేశాడీ మాట.

"ఈవేళ వెళ్తారు. కనకం ఉందిగా?" అన్నది విశాల మెల్లిగా. ఇంతగా తన గొంతుకోసినా యింకా వెనకవేసుకు వస్తుందివాళ్ళని. ఇటువంటి వెర్రిదానివి గనకనే విన్నిల్లా ఆడించగలిగారు అని గబగబ అనేయా లనిపించింది అతనికి. ఈ స్థితిలో ఏమంటాడు?

గ్లాసులో సగం రసం త్రాగిందామె. ఇంక వద్దంది. "అమ్మ - నాన్న?" అనడిగిన ప్రశ్నకి ''బాగున్నారని" సమాధానం చెప్పాడతను. స్నానంచేసి వచ్చిన శారదనిచూసి పలకరింపుగా నవ్వింది విశాల. ''ఈవూరు మేము ట్రాన్స్ఫరై వచ్చాక నువ్వురాలేదు."

''నువ్వు ఎక్కువ మాట్లాడవద్దు." అని వారించాడు సుందరం. ఆమె కళ్ళు మూసుకుంది. విసనికర్రతో విసురుతూ అతనుప్రక్కన కూర్చున్నాడు.

—వారంరోజులుగడిచాక నార్మల్‌కి రావడం ప్రారంభించింది. ''నేను వెళ్ళిపోతా. నువ్వుండు పదిరోజులపాటు'' అన్నాడుసుందరం, సరేనని తలూపింది శారద. బావతో ఆముక్క చెబితే ఆయనా సరేనన్నాడు. కనకానికి చెబుదామని వంటింట్లోకి వెళ్ళింది శారద. కనకం - ఎక్కువగా మాట్లాడదు. అసలు మాట్లాడదు అన్న సంగతి గుర్తించాడు సుందరం.

కుటుంబరావు మొదటి రోజు సాయంత్రం ఏమిమాట్లాడాలో తోచనట్లు తచ్చాడాడు. మర్నాటినుంచి అలవాటు పడ్డాడు యీ క్రొత్తస్థితికి. డాక్టరువచ్చినప్పుడు కావలసినవి అందివ్వడం, తర్వాతవెళ్ళి మందులు, పళ్ళు కొనుక్కు రావడం సుందరం చేసేవాడు యీ పదిరోజుల్లో. బావ ఏమిటో క్రొత్తగా ఉషారు పడుతున్నట్లు కనబడ్డాడు.

"నువ్వు వచ్చేసరికి ఆయనకి ధైర్యం వచ్చింది. అంతకుముందు బెంబేలు పడిపోయారు" అన్నది విశాల.

"ఏం _ అంతదిగులుదేనికి ? మేము వచ్చి నిన్ను తీసుకుపోతే బెడద వదిలి పోతుందని అనుకోవడంలేదూ ?" అన్నాడతను కళ్ళుచిట్లించి.

విశాల కళ్ళల్లో బాధమెదిలి కళ్ళు చమర్చాయి. "ఎంత అన్యాయంగా అంటావురా ?' అన్నది.

ఆమెనోటితో చెప్పలేదు. కనకం తన కెంతో చాకిరీ చేస్తోందని అరమరికలు అసహ్యం లేకుండా అన్నిపరిచర్యలూ చేస్తోండటం సుందరం కళ్ళారాచూశాడు గొప్పకోసమైతే ఒకపూట చేస్తోంది. రెండుపూటలూ చేస్తుంది. కానీ పదిహేను రోజులు వరసగా రాత్రి, పగలు చేస్తోం దంటే _ సుందరం ఆయిష్టంగానే విస్మయం చెందాడు తనభక్తికి సంతృప్తి కలిగించాలని చేస్తోందా ? లేకపోతే యిది కూడా యీ దాంపత్యంలో భాగం అని చేస్తోందా ?

అక్కయ్య జీవితాన్ని నాశనంచేసిన రాక్షసి, ఆమెసుఖాన్ని లాగేసుకుని, తా ననుభవిస్తున్న స్వార్ధపరురాలు _ అని తన మనస్సులో ద్వేషించి, శపించిన మనిషి కళ్ళెదురుగా తిరుగుతోంటే తనకి ఆమె అర్ధంకావడంలేదు. 'నీకు బుద్ధి వుందా, నువ్వు మనిషివేనా యీపెళ్ళి చేసుకోవడానికి ?' అని నిలవేసి అడగా లనిపించినంత కసి యిప్పుడెందుకనో రావడంలేదు.

"పత్యంపెట్టేవరకు ఉండమంటోంది. కనకం" అన్నది శారదవచ్చి.

"నువ్వుండు. నాకు సెలవు యింక యివ్వరు." అని కొంచెం ఆగి, "ఒక్కత్తెవీ ఉండలేవా ?" అన్నాడు చిలిపిగా చూస్తూ.

శారద ముఖం త్రిప్పుకుని "ఉండలేకేం ? హాయిగావుంటాను," అన్నది.

"హాయిగా వుంటావా _ నేను లేకపోతే ?" అన్నాడతను.

కళ్ళు సిగ్గుతో మెరుస్తోంటే ఆమె నవ్వింది. మళ్ళీ వెంటనే సీరియస్‌గా అయిపోయింది చటుక్కుని అతనివేపు తిరిగి "ఏమండీ కనకాన్నిచూస్తే జాలి వేస్తోందండీ !" అన్నది.

"ఏం ?" అని తెల్లపోయా డతను.

"అంతా ఆమెని పాపం, సూటిపోటి మాటలంటున్నారు. నిజానికి ఆమె తప్పే ముంది ? వాళ్ళ నాన్న కట్నం యిచ్చుకోలేక ఎప్పటికీ పెళ్ళి చేయలేక చివరికి యీ సంబంధం చేశాడు. ఐతే నీకిష్టం లేదా అని అడిగితే ఆమె తల వంచుకుంది. 'అక్కగారు చాల మంచివారు అన్నది' అన్నది శారద.

సుందరం ఆమెకేసి అల్లాచూస్తూండి పోయాడు.

అతని చొక్కా గుండీ సవరిస్తూ కళ్ళు వాల్చి ఆమె యింకా ఏదో చెప్పబోయి సందేహంగా ఆగింది. "ఏమిటి చెప్పు !" అన్నాడతను.

"మనిద్దరం యింత చనువుగా వుంటున్నప్పుడు నాకు అనిపిస్తుంది-కన కానికి నిజంగా అన్యాయం జరిగిందని. అన్నగారికి 'యిప్పటికీ మీ అక్కయ్య మీదే ప్రాణం అంతా వుంటుంది. ఆమె ఏమౌతుందోనని ఒకటే ఆరాటపడు తుంటారుట. పెళ్ళయి ఏడాదికూడా కాలేదు కదా - ఆమె మనస్సు ఎలా వుంటుంది? ఎవరింట్లోనో వచ్చివుంటూ పరాయిసొత్తుని వాడుకుంటున్న ట్లుండదూ?'' అన్నది శారద.

'ఎంత ఆలోచిస్తారు ఆడవాళ్ళు!' అనిపించింది సుందరానికి. తనకి మాత్రమే ఎంతో సన్నిహితమైన విషయా లుంటాయి. దాంపత్యంలో. వీటిని మరో మనిషితో — అందులోనూ తనభర్త ప్రగాఢంగా ప్రేమిస్తున్న మని షితో కలసి పంచుకోవాలంటే ఎంత నిబ్బరం కావాలి! ఎంత నిర్లిప్తత కావాలి!

"అవసరం కొద్దీ చేసుకున్న మని షిని కాను'' అని నిన్న పేలవంగా నవ్వింది. 'ఆ అవసరం ఏమైనా నువ్వు తీర్చే ధోరణిలో వున్నావా?' అని నేను హాస్యానికి అంటే జవాబుచెప్పక ఏడిచే సింది," అన్నది శారద మళ్ళీ.

ఆ సాయంత్రం సుందరం ప్రయాణం కాలేకపోయినాడు. విశాల వద్దని గొడవ చేసింది.

"పత్యం తీసుకునే వరకు శారద వుంటుంది. ఆ తర్వాత బావ నిన్ను తీసుకొచ్చి అక్కడ దిగబెడతా నన్నాడు.'' అని చెప్పాడు సుందరం.

"వద్దు - నేను రాను,'' అని గట్టిగా తలాడించింది ఆమె. పలుచగా వున్న జుట్టు, పాలిపోయిన చెంపలతో ఆమె రూపు జాలిగావుంది, "ఏం? రావూ? అమ్మ నిన్ను తీసుకురమ్మని వ్రాసింది," అన్నా డతను.

ఆమె కళ్ళు గోడవేపు త్రిప్పుకుని, "మళ్ళీ నన్ను తెచ్చి యిక్కడ దిగ బెడతానంటేనే వస్తా," అన్నది. పిచ్చి అక్కయ్యా అని అతనిగుండె చెరువై పోయింది, "అల్లాగే అన్నానుగదా!" అన్నాడు.

ఇంటికి వచ్చేస్తోంటే రైలు పరుగెడు తోంటే పారే నీడలవేపు సుందరం చూశాడు. అక్క - బావ - ఆమె - జీవిత వలయంలో చిక్కుకున్న యీ ముగ్గురిలో ఎవరు ఎక్కువ దురదృష్ట వంతులు? భగవంతుడు ఎవరికి ఎక్కువ అన్యాయం పాలు పంచిపెట్టాడు? అన్న ప్రశ్న అతనిలో ముల్లులా పొడిచింది.

తొలిప్రేమ తీపిని చవిచూపి, బావ మనోమందిరంలో యిప్పటికీ కదిలించ లేని పీఠం వేసుకుని కూర్చున్నది అక్కయ్య. ఆ మమత వదలలేక అని శ్చితస్థితిలో తచ్చాడుతున్నాడు బావ. మరి కనకం? — తొలిజన్మలో తను చేసిన పూజల ఫలం నిశ్శబ్దంగా అనుభ విస్తోంది.